

GS.TSKH LÊ HUY BÁ

MÔI TRƯỜNG

NHÀ XUẤT BẢN
ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP.HỒ CHÍ MINH

MỤC LỤC

LỜI GIỚI THIỆU	3
CHƯƠNG 1: MÔI TRƯỜNG: NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT	5
1.1. Môi trường là gì?.....	5
1.2. Thành phần môi trường	8
1.3 Cấu trúc môi trường.....	9
1.4. Phân biệt thành phần môi trường và môi trường thành phần	10
1.5. Phân loại môi trường.....	11
1.6 Tài nguyên.....	25
1.7. Sinh thái môi trường	67
1.8. Đa dạng sinh học.....	71
1.9. Ô nhiễm môi trường	75
1.10. Chất thải là gì?	89
1.11. Sự cố môi trường.....	90
1.12. Suy thoái môi trường.....	94
1.13. Sử dụng tài nguyên để phát triển bền vững.....	95
1.14. Bảo vệ môi trường.....	96
1.15. Công nghệ môi trường.....	97
1.16. Đánh giá tác động môi trường.....	98
1.17. Quản lý môi trường.....	100

1.18. Giám sát môi trường.....	100
1.19. Công nghệ sạch.....	103
1.20. Nông nghiệp sạch - rau sạch	103
1.21. Hiệu ứng nhà kính.....	103
1.22. Sinh thái thổ nhưỡng	105
1.23. Sử dụng đất hợp lý	105
1.24. Bảo tồn tài nguyên môi trường đất	106
1.25. Kinh tế môi trường	107
1.26. Địa chất môi trường.....	107
1.27. Bệnh học, vệ sinh môi trường.....	108
1.28. Sinh thái môi trường đô thị	109
1.29. Môi trường nông thôn.....	110
1.30. Quản trị môi trường vùng ven biển.....	111
1.31. Hệ sinh thái nông nghiệp	112
1.32. Du lịch sinh thái	113
1.33. Giáo dục môi trường	113
1.34. Chuyên ngành trong môi trường học	120
1.35. Khả năng tự làm sạch	125
CHƯƠNG 2: MÔI TRƯỜNG ĐẤT - MỘT CƠ THỂ SỐNG.....	128
2.1. Khái niệm.....	128
2.2. Cấu trúc môi trường đất	130
2.3. Hệ sinh thái môi trường.....	133

2.4. Hệ sinh thái môi trường đất	134
2.5. Quá trình hình thành và phát triển môi trường đất.....	135
2.6. Keo đất quả tim của môi trường đất.....	137
2.7. Dung dịch đất - máu của cơ thể đất.	139
2.8. Quá trình Laterit - sự thoái hóa môi trường đất....	140
2.9. Ô nhiễm môi trường đất.....	141
2.10. Các chất độc trong đất.	143
2.11. Xói mòn đất.....	144
2.12. Laterit hóa.	154
2.13. Quá trình mặn hóa	158
2.14. Quá trình phèn hóa	162
2.15. Nhiễm mặn kiềm.....	164
2.16. Quá trình sa mạc hóa.....	165
2.17. Bàn luận về sự xuống cấp của đất đai và quản trị.....	171
2.18. Quy định nhà nước về ô nhiễm môi trường đất bởi dư lượng thuốc trừ sâu bệnh	188
CHƯƠNG 3. SƠ LƯỢC VỀ MÔI TRƯỜNG NƯỚC - NƯỚC CẤP, NƯỚC THẢI THÀNH PHỐ NƯỚC SẠCH NÔNG THÔN	190
3.1. Sơ lược về môi trường nước	190
3.2. Vai trò của nước trong MTST	192
3.3. Các dạng môi trường nước trong tự nhiên	195

3.4. Thành phần của môi trường nước	197
3.5. Ô nhiễm môi trường nước	203
3.6. Giám sát ô nhiễm nước	209
3.7. Sơ lược về các biện pháp khống chế ô nhiễm do nước thải	210
3.8. Nước sạch cho nông thôn: hiện trạng và các phương pháp giải quyết	219
3.9. Những vấn đề môi trường nước cần giải quyết, trước hết là ô nhiễm nguồn nước ở miền Nam.....	221
CHƯƠNG 4: MÔI TRƯỜNG KHÔNG KHÍ - KHÍ HẬU.....	232
4.1. Cấu trúc môi trường khí quyển.....	234
4.2. Thành phần của khí quyển.....	237
4.3. Ô nhiễm không khí.....	238
4.4. Một số tác nhân gây ô nhiễm chính.....	243
4.5. Tác hại của ô nhiễm không khí.....	251
4.6. Tiếng ồn, độ rung và các biện pháp nhằm hạn chế.	264
4.7. Điểm qua kỹ thuật xử lý ô nhiễm khí.....	265
4.8. Quy định của nhà nước về chất lượng không khí	271
CHƯƠNG 5: TÁC - CÁC BIỆN PHÁP XỬ LÝ	276
5.1. Tổng quan.....	276
5.2. Tác hại của chất thải rắn.....	277
5.3. Nguồn rác thải.....	285
5.4. Đặc điểm rác thành phố.....	287

5.5. Phân loại rác thải.....	288
5.6. Thành phần rác thải	289
5.7. Quản lý rác.....	294
CHƯƠNG 6: MÔI TRƯỜNG ĐÔ THỊ - NƠI LO CỦA MÔI CHÚNG TA	306
6.1. Môi trường đô thị là gì?	306
6.2. Thành phần của môi trường đô thị	307
6.3. Một số đặc trưng môi trường đô thị toàn cầu	311
6.4. Chu trình sinh địa hóa và trao đổi chất ở đô thị	312
6.5. Ảnh hưởng của đô thị đến môi trường sinh thái	314
6.6. Xây dựng một thành phố sinh thái	318
6.7. Một vài nét về môi trường đô thị ở Thành phố Hồ Chí Minh	321
CHƯƠNG 7: MÔI TRƯỜNG VEN BIỂN ĐA DẠNG VÀ SÔI ĐỘNG.....	347
7.1. Đại cương.....	347
7.2. Đặc điểm sinh thái môi trường ven biển Việt Nam ...	356
7.3. Những thành tựu kinh tế và ảnh hưởng của chúng lên môi trường sinh thái	366
7.4. Những vấn đề cần quan tâm của hệ sinh thái môi trường ven biển Việt Nam	374
7.5. Những đề nghị	377
7.6. Một số nét cơ bản của các địa phương Việt Nam vùng ven biển.....	378

CHƯƠNG 8: MÔI TRƯỜNG BIỂN GIÀU TIỀM NĂNG	380
8.1. Khái niệm môi trường biển.....	380
8.2. Nước biển - thành phần chủ yếu của môi trường biển	382
8.3. Đa dạng sinh học trong môi trường biển	384
8.4. Năng lượng trong môi trường biển - biển là một môi trường hết sức sôi động.....	394
8.5. Ô nhiễm môi trường biển	401
8.6. Chu trình nước đại dương.....	403
8.7. Đặc trưng môi trường biển Việt Nam.....	403
8.8. Hiện trạng môi trường biển	406
8.9. Hiệu ứng nhà kính làm nước dâng lên và suy thoái môi trường biển	407
8.10. Giá trị giới hạn cho phép của các thông số và nồng độ các chất ô nhiễm trong nước biển ven bờ....	409
CHƯƠNG 9: SINH THÁI MÔI TRƯỜNG RỪNG NGẬP MẶN PHONG PHÚ VÀ MÃN CẨM	411
9.1. Khái niệm.....	411
9.2. Phân bố của rừng ngập mặn - biểu hiện một đặc tính của sinh thái môi trường.....	414
9.3. Thành phần môi trường rừng ngập mặn	416
9.4. Tác dụng phòng hộ môi trường của rừng ngập mặn	436
9.5. Các nhân tố làm suy thai môi trường sinh thái rừng ngập mặn	456
9.6. Tình hình quản lý rừng ngập mặn	461